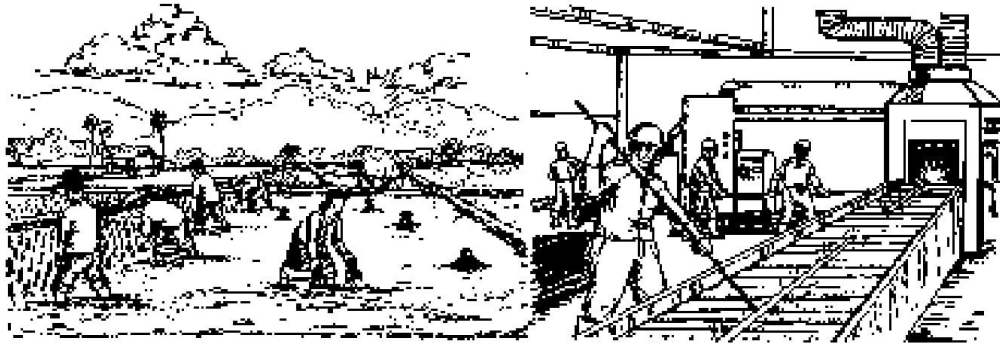


## ບົດທີ 29

### ອາຊີບຂອງຄົນເຮົາ



#### ຫັດອຳນ



ມະນຸດທຸກຄົນຕ້ອງທຳມາຫາກິນ ເພື່ອລ້ຽງຊີບ ການທຳມາຫາກິນຂອງຄົນເຮົາ ມີຫຼາຍ ວິທີແຕກຕ່າງກັນຕາມເງື່ອນໄຂ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງໃຜມັນ ເຊິ່ງໃນນັ້ນ ສ່ວນໜຶ່ງ ໃຊ້ສະຕິປັນຍາ ແລະ ອີກສ່ວນໜຶ່ງ ແມ່ນໃຊ້ກຳລັງເທື່ອແຮງ. ທຸກວິທີການທຳມາຫາກິນຂອງ ຄົນເຮົາ ເອີ້ນວ່າອາຊີບ.

ປະຊາຊົນລາວເຮົາ ຢູ່ຕາມຕົວເມືອງ ສ່ວນຫຼາຍເປັນລັດຖະກອນ, ນັກທຸລະກິດ, ກຳມະ ກອນ ແລະ ຊາວຄ້າຂາຍ. ຢູ່ຕາມຊົນນະບົດ ສ່ວນຫຼາຍເປັນຊາວກະສິກອນ ແລະ ຊາວ ຫັດຖະກຳນ້ອຍ. ອາຊີບຕົ້ນຕໍຂອງຊາວກະສິກອນເຮົາ ແມ່ນປູກຝັງ ແລະ ລ້ຽງສັດ. ນອກນັ້ນ, ເຂົາເຈົ້າຍັງປະກອບອາຊີບສຳຮອງອື່ນໆອີກ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ຊາງໄມ້, ຕຳຫູກ, ຈັກສານ, ປັ້ນໝໍ້ ຫຸ້ໄຫ, ຕິເຫຼັກ, ຕິເງິນຕີຄຳ. ການຜະລິດຂອງຊາວກະສິກອນລາວໃນເມື່ອກ່ອນ ແມ່ນເຮັດພໍ ແຕ່ກຸ້ມຢູ່ກຸ້ມກິນໃນຄອບຄົວ ແລະ ແລກປ່ຽນຊື້ຂາຍກັນພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນເທົ່ານັ້ນ. ປັດຈຸບັນນີ້, ລັດຖະບານໄດ້ສົ່ງເສີມໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ເພີ່ມທະວີການຜະລິດໃຫ້ກາຍເປັນສິນຄ້າຫຼາຍຂຶ້ນ.

ຢູ່ປະເທດທີ່ມີຄວາມຈະເລີນແລ້ວເຊັ່ນ: ຈີນ, ຍີ່ປຸ່ນ, ຝຣັ່ງ, ອັງກິດ, ລັດເຊຍ, ອາເມລິກາ... ພົນລະເມືອງສ່ວນຫຼາຍມີອາຊີບທາງດ້ານການຊ່າງ ເພາະວ່າປະເທດເຫຼົ່ານີ້ມີໂຮງງານອຸດ ສາຫະກຳໃຫຍ່ຢູ່ເກືອບທຸກແຫ່ງທັງໃນຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດ ເຊິ່ງກຳມະກອນ ແລະ ຊາວກະສິ ກອນລ້ວນແຕ່ເຮັດວຽກດ້ວຍເຄື່ອງຈັກທັນສະໄໝ. ດັ່ງນັ້ນ, ການອອກແຮງງານດ້ວຍຕົນ ມີຈຳນວນໜ້ອຍ.

ການທຳມາຫາລ້ຽງຊີບເປັນສິ່ງທີ່ມະນຸດທັງຫຼາຍຫຼີກເວັ້ນບໍ່ໄດ້ ແຕ່ວ່າທາງທີ່ດີ ເຮົາຄວນ ທຳມາຫາກິນດ້ວຍຄວາມຊອບທຳຈຶ່ງຖືວ່າເປັນພົນລະເມືອງດີ. ເພື່ອຫຼີກເວັ້ນໄພວ່າງງານ, ພົນລະເມືອງທຸກເພດທຸກໄວຕ້ອງສຶກສາຮຳຮຽນສະແຫວງຫາຄວາມຮູ້ດ້ານຕ່າງໆ ໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ເລື້ອຍໆ ຈຶ່ງຈະປະກອບອາຊີບໃຫ້ໝັ້ນຄົງ.

## ອະທິບາຍສັບ

ລັດຖະກອນ	:	ຜູ້ເຮັດວຽກແລະກິນເງິນເດືອນຂອງລັດ.
ນັກທຸລະກິດ	:	ຜູ້ທຳການຄ້າຂາຍ.
ກຳມະກອນ	:	ຄົນງານ, ຜູ້ອອກແຮງງານຮັບຈ້າງ.
ຊົນນະບົດ	:	ບ້ານນອກ.
ກະສິກອນ	:	ຜູ້ປູກຝັງ ແລະ ລ້ຽງສັດ.
ຜະລິດເປັນສິນຄ້າ	:	ຜະລິດໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍໆ ເພື່ອຂາຍ.
ຊອບທຳ	:	ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.
ທຸກເພດທຸກໄວ	:	ທັງຍິງ ແລະ ຊາຍບໍ່ວ່ານ້ອຍ ຫຼື ໃຫຍ່.

## ຄຳຖາມ

1. ອາຊີບແມ່ນຫຍັງ ? ວິທີທຳມາຫາກິນຂອງຄົນເຮົາມີແນວໃດແດ່?
2. ປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ຕາມຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດປະກອບອາຊີບໃດແດ່?
3. ເຮົາຄວນປະກອບອາຊີບແນວໃດໃສ່ຕົນເອງ?



## ຂຽນຫວາຍ

ຈົ່ງຂຽນຫວາຍເລີ່ມແຕ່ ປະຊາຊົນລາວເຮົາ ..... ມີໜ້ອຍ.

## ຄຳຖາມ

1. ປະຊາຊົນຢູ່ຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດມີອາຊີບຕ່າງກັນແນວໃດ?
2. ເປັນຫຍັງຢູ່ປະເທດທີ່ຈະເລີນແລ້ວ ການອອກແຮງງານດ້ວຍຕົນມີຈຶ່ງມີໜ້ອຍ?
  - 1) ຈົ່ງເລົ່າເລື່ອງຄືນ.
  - 2) ຈົ່ງຂຽນເລື່ອງຄືນຕາມທີ່ໄດ້ເລົ່າ ໂດຍຫຍໍ້ໃສ່ປື້ມຂຽນຂອງຕົນ.